

Aika 27.08.2021, klo 12:01 - 14:04

Paikka Kangasniemi sali

Käsitellyt asiat

§ 17 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 18 Pöytäkirjan tarkastus

§ 19 Vaalijalan kehysuunnitelma 2022 - 2024 vanhus- ja vammaisneuvoston lausunto

§ 20 Etelä-Savon hyvinvointialueen ikäohjelma vuoteen 2030

§ 21 Seudullisen vanhusneuvoston toiminta

§ 22 LISÄASIA: Erityislasten ja oppimisvaikeuksista kärsivien lasten kouluasiat

Saapuvilla olleet jäsenet

Pirjo Laitinen, puheenjohtaja
Helvi Marttinen, 1. varapuheenjohtaja, saapui 12:04
Raija Vinkola
Raimo Kuusisto
Ritva Alanne
Ritva Venäläinen
Simo Hokkanen

Muut saapuvilla olleet

Sari Kuusjärvi, sihteeri, poistui 13:50
Marjaana Sävilammi

Poissa

Else Hämäläinen
Kari Tiusanen
Kirsti Lähteenmäki
Pentti Laitinen
Ritva Viitala
Eeva Lihavainen, varajäsen
Erja Virrantalo, varajäsen
Erkki Romo, varajäsen
Maija-Liisa Laitinen, varajäsen
Pertti Veijalainen, varajäsen
Päivi Rastas, varajäsen
Seija Hokkanen, varajäsen
Ulla Paavilainen-Kukkonen, varajäsen

Allekirjoitukset

Pirjo Laitinen
Puheenjohtaja

Sari Kuusjärvi
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

30.08.2021

30.08.2021

Raimo Kuusisto

Simo Hokkanen

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on tarkastettavana 30.8.2021 ja sen jälkeen nähtävillä kunnantalon neuvonnassa. Pöytäkirja julkaistaan kunnan verkkosivuilla.
30.08.2021 - 30.08.2023

Sari Kuusjärvi, tiedonhallintasihteeri

§ 17

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Esityslista on lähetetty postitse 10.8.2021

Varajäsenille esityslista lähetetään, kun varsinainen jäsen ilmoittaa olevansa estynyt osallistumasta kokoukseen.

Neuvosto käsittelee kokouksessaan mm.

Lausunnon antamismahdollisuus luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sosiaalihuoltolain ja ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta.

Lakiluonnos on erittäin vaativa ja edellyttää substanssin syvällistä tuntemista siltä joka pystyy pyydetyn lausunnon antamaan. Kangasniemen vanhus- ja vammaisneuvosto toteaa annettuja lausuntoja (esityslista vaiheessa 6 lausuntoa) ja pohtii oman lausunnon antamista kokouksessaan.

Kunnanhallitus tulee kokouksessaan 30.8. valitsemaan uuden edustajan Vanhus- ja vammaisneuvostoon. Samassa kokouksessa kunnhallitus käynnistää uuden neuvoston nimeämisprosessin, jolloin uusi neuvosto nimetään syksyn 2021 aikana. Uuden neuvoston toimikausi alkaa 1.11.2021.

Ehdotus

1. Kokous todetaan laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
2. Asialista hyväksytään tämän kokouksen työjärjestykseksi.
3. neuvosto merkitsee tiedokseen esitetyt asiat.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 18

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirjan tarkastuspäivä on maanantai 30.8.2021 Pöytäkirja on tarkastettavana Kangasniemen kunnan asiointipisteessä. Kokouksen tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä kokouksesta seuraavana tiistaina 21.8.2021 virka-aikana Kangasniemen kunnan asiointipisteessä. Vanhus- ja vammaisneuvoston päätöksistä ei voi valittaa. Pöytäkirja julkaistaan nettiin kunnan kotisivuille.

Ehdotus

Valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Päätös

Valittiin Raimo Kuusisto ja Simo Hokkanen

§ 19

Vaalijalan kehysuunnitelma 2022 - 2024 vanhus- ja vammaisneuvoston lausunto

KNGDno-2021-610

Valmistelija / lisätiedot:

Sari Kuusjärvi
sari.kuusjarvi@kangasniemi.fi

Liitteet

1 Lausuntopyyntö_Vaalijalan_kehysuunnitelmasta_2022-2024.pdf

Kuntalain mukaan vammaisneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Kangasniemen vanhus- ja vammaisneuvosto pyrkii osaltaan turvaamaan ikääntyvien ja vammaisten osallistamiseen julkishallinnon päätöksenteossa.

Vaalialan kuntayhtymä pyytää kunnilta lausuntoa vuosien 2021 -2024 kehysuunnitelmasta. Sen tarkoitus on ohjeistaa Vaalialan toiminnan linjoja kyseisille vuosille. Kehysuunnitelmassa otetaan huomioon hallinnon ja lainsäädännön muutokset ja uuden hyvinvointialueen perustaminen.

Kehyssuunnitelmassa osoitetaan Vaalialan tuottamien avopalveluiden merkitys ja todetaan, että Vaaliala on merkittävä erityispalveluiden tuottaja, joka turvaa omalla toiminnallaan kehitysvammaisten ja muiden vammaisten itsenäistymistä ja oikeuksien toteutumista. Vaalialan tarjoama avopalvelu turvaa 14 kunnassa 17 paikkakunnalla laaja-alaisen ja osaavan toiminnan kehitysvammaisten päivätoiminnasta aina vammaisten itsenäiseen asumiseen saakka. Vanhus- ja vammaisneuvosto haluaa painottaa, että vaikka tulevaisuuden palvelurakenteessa toimintaa entisestään tullaan keskittämään asiakkaan omaan toimintaympäristöön tulee palvelun olla laadukasta, osaavaa ja kohtelun tasapuolista kaikissa palveluyksiköissä koko toiminta-alueella. Tämä edellyttää henkilöstön osaamisen ylläpitoa ja lisäämistä ja yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Lisäksi Vaalialalla tulee itsellään säilyttää palvelun tuottamisen kriteerit, ei niin, että muu toimija sanelee palvelutason. Neuvosto on aikaisemmin ottanut kantaa palvelutason säilyttämisen puolesta (mm. kehitysvamma-asuntoloissa Essotella on ollut pyrkimys lisätä kotipalvelua ja vähentää asuntolojen omia ohjaajia).

Nenonpellossa sijaitseva osaamis- ja tukikeskus on valtakunnallisestikin merkittävä, joustava ja nopeasti toimintaansa muuttava yksikkö. Nenonpellon toimintaa on jatkossakin pyrittävä kehittämään. Kehyssuunnitelmassa on osoitettu jo 30 Nenonpellon asiakaspaikan ja 35 muun asiakaspaikan Pieksämäellä vähenneen vuodesta 2017. Lisäksi kapasiteetin ennakoidaan laskevan suunnitelmakauden aikana 20 asiakaspaikkaa. Vanhus- ja vammaisneuvosto haluaa lausunnollaan painottaa, ettei asiakaspaikkoja Nenonpellossa tiputettaisi. Hoidon ja kuntoutuksen tarve on Suomessa lisääntynyt. Myös Vaalialan toiminta alueella. Pandemian kaikkia vaikutuksia erityisryhmien pahoinvoinnin lisääntymiseen ei voida osoittaa. Eristäytyminen lisää myös vammaisen pahoinvointia.

Vaalialan toiminta edellyttää erityisosaamista ja sitä kautta myös lisää maakunnan elinvoimaa. Kilpailukykyisyys on ammattitaitoisen henkilökunnan rekrytoinnissa tärkeää. Vaalialan kilpailukykyisyys monipuolisena työnantajana on turvattava jatkossakin. Hyvin hoidettu talous ja asianmukaiset investoinnit turvaavat toiminnan jatkumista. Talouteen kohdistuvia säästöjä ei pitäsi hakea asiakaspaikkoja vähentämällä vaan verkostoitumisella ja yhteistoiminnalla muiden toimijoiden kanssa. Vaalialan toiminnan turvaamisessa on erittäin tärkeää säilyttää hyvinvointirajojen ylimenevien palveluiden ostaminen. Vaalialan toiminta on valtakunnallista ja valtakunnallisen toiminnan turvaaminen edistää koko maakuntaa.

Mikkelin Seudun kehitysvammaiset ry:n Kangasniemen osasto on tutustunut Vaalialan pyytämään lausuntopyyntöön kehysuunnitelmastaan vuosille 2022 - 2024 ja haluaa tuoda esille erityisesti asiakkiden ja omaisten näkökulman. Heidän mukaansa

- Vaalijalan laaja-alainen erityisosaaminen on turvattava Keski- ja Itä-Suomen yhteistyöalueella
- Vaalialan antama ohjaus ja tuki vanhemmille ja huoltajille heitä askarruttavista asioissa on erittäin tärkeää ja turvaa myös läheisten hyvinvointia,
- konsultoiva työote auttaa perheitä ja työntekijöitä, tämä työmalli tulee jatkossakin säilyttää,
- asumispalveluiden tuottaminen auttaa nuoria aikuisia kehitysvammaisia muuttamaan omaan kotiin, itsenäistymään ja selviytymään jatkossa taloudellisesti kevyemmässä avopalvelumuodossa,
- palkkatason tarkistaminen voisi houkutella lisää ammattitaitoista työvoimaa,
- Sateenkaari koulun tärkeys korostuu jatkossakin, kun kunnat ovat säästötoimin ajaneet alas oman pienryhmätoiminnan ja erityiskoulut,
- täsmä neuvonnan ja avun antaminen kunnissa oleville opettajille,
- palvelujen hinnat tulisi pitää kohtuullisina ja hinnoittelun alentaminen on hyvä asia.

Ehdotus

Neuvosto pyytää Kunnanhallitusta huomioimaan lausunnossaan, että Kangasniemen Vanhus- ja vammaisneuvosto pitää soteuudistuksessa Vaalialan valitsemaa neljää päätavoitetta hyvinä ja selkeinä kokonaisuuksina jotka toteutuessaan turvaavat Vaalialan toiminnan yhteistyöalueella. Lisäksi neuvosto

- toivoo nykyisen palvelutason säilyvän Vaalialan tarjomissa avopalveluissa (mm. asuntoloiden ohjaajien säilyminen, ei ohjaajien korvaaminen kiertävällä kotihoidolla),
- Nenonpellon asiakaspaikkoja ei saa vähentää tulevilla kaudella 20 vaan kuntoutuksen, opetuksen, erityisopetuksen ja toisenasteen valmentavan opetuksen asiakaspaikkoja on pyrittävä säilyttämään nykyisellä tasolla.
- henkilöstön osaamiseen on edelleen panostettava.
- taloutta on jatkossakin hoidettava huolellisesti ja laadittava selkeät investointiohjelmat.

Lisäksi neuvosto haluaa ottaa kantaa Vaalialan esittämiin erityiskysymyksiin:

-
- Keski- ja Itä-Suomen yhteistyöalueella pitää turvata alueen asiakkaiden vaativien palvelutarpeiden toteuttaminen ja kokonaisvaltainen elämänlaadun parantaminen. Vaalialan toiminnalla voidaan turvata vammaisen oikeudet hyvään ja laadukkaaseen palveluun kaikissa elämän vaiheissa.
 - Kuntien peruspalveluiden ja Vaalialan erityispalveluiden välistä yhteistyötä voisi vahvistaa
 - oppimalla tuntemaan avainhenkilöt keskenään,
 - luomalla luonnollisia yhteydenottomuotoja mm. yhteisiä koulutuksia ja yhteisiä kokonaisvaltaisia palvelupolkuja.
 - laatia yhdessä suunnitelmia ennaltaehkäisevien toimintamallien käytöstä.
 - tehostetaan organisaatioiden rajat ylittävää yhteistyötä ihmisten kesken. Kun opitaan tuntemaan paremmin, niin palvelutkin sujuvat paremmin.
 - Sateenkaarikoulun oppilasjonoa voisi pyrkiä purkamaan siten, että lisättäisiin yhteistyötä Valteri-koulun ja Moision sairaala koulun kanssa. Yhdessä voidaan perustaa klinikkakoulu, joka kiertäisi kuntien perusopetuksen tukena ja pystyisi luomaan kouluille matalan kynnyksen huililuokkia siten, että oppilaat, joilla on oppimisvaikeuksia pääsevät kevyempään opetukseen ja keräämään voimia. Mahdollisesti myös tunnistettaisiin helpommin erityisen tuen tarpeet ja esim. autismikirjon häiriöt. Samalla varmistettaisiin, että perusopetuksessa osataan antaa riittävää tukea ja apua erityisopetusta tarvitseville erityislapsille. Onnistuneet koulukokemukset tekevät myös vammaisesta lapsista tasapainoisemman aikuisen.
 - Vaalialan rooli valtakunnallisena toimijana olisi säilytettävä kaikin tavoin.

Päätös

Vanhus- ja vammaisneuvosto hyväksyi ehdotuksen.

§ 20

Etelä-Savon hyvinvointialueen ikäohjelma vuoteen 2030

KNGDno-2018-165

Valmistelija / lisätiedot:

Sari Kuusjärvi

sari.kuusjarvi@kangasniemi.fi

Liitteet

1 ES_ikaohjelma2030_v3. tiivistelmä

2 Luonnos ikäohjelma.pdf

Etelä-Savon hyvinvointialue vastaa hyvinvointipalvelujen järjestäjänä tulevassa järjestämissuunnitelmassaan ikääntyvän väestön palvelukokonaisuuksien suunnittelusta ja seuraa palvelukokonaisuuksien laatua, vaikuttavuutta sekä kustannuksia.

Sote-uudistuksen myötä tulevat hyvinvointialueet ovat itsehallinnollisia alueita, jotka vastaavat sekä sosiaali- ja terveystalouden että pelastustoimen järjestämisestä. Vastuu sote-palvelujen järjestämisestä tulee siirtymään kunnilta hyvinvointialueille. Lisäksi järjestäjä vastaa ikääntyvän väestön palvelutarpeen seurannasta ja raportoinnista sekä ennakoi palvelujen kysyntää.

Nyt laadittu ikäohjelma asettaa kehittämistavoitteet sekä konkreettisia toimenpide-ehdotuksia, joilla tavoitteet voidaan saavuttaa vuoteen 2030 mennessä. Etelä-Savon ikäohjelma kannustaa mahdollisimman toimintakykyisen ikääntymisen turvaamiseen sekä taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävästi palvelujärjestelmän rakentamiseen. Ikäohjelman tavoitteena on myös parantaa iäkkään henkilön mahdollisuutta saada laadukkaita sosiaali- ja terveystalouden palveluja sekä ohjausta muiden tarjolla olevien palvelujen käyttöön yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti ja riittävän ajoissa silloin, kun hänen heikentynyt toimintakykynsä sitä edellyttää.

Kangasniemen vanhus- ja vammaisneuvosto on ollut osallisena seudullisen ikääntyvän ohjelman laatimisessa ja tutustuu luonnokseen. Luonnoksesta voidaan antaa lausunto Päivi Meskanen Ohjaaja, Essoten alueellisen vanhus- ja vammaisneuvoston sihteerille toimitettavaksi eteenpäin.

Ehdotus

Neuvosto tutustuu Ikäohjelma luonnokseen ja antaa halutessaan luonnoksesta lausunnon Ikäohjelman hyväksymisestä.

Päätös

Kangasniemen vanhus- ja vammaisneuvosto haluaa lausunnossaan kiinnittää huomiota siihen, että ikäohjelman palvelut ja tavoitteet tulee turvata pienissä kunnissa ja varata riittävästi resursseja myös lähipalveluiden turvaamiseen.

§ 21

Seudullisen vanhusneuvoston toiminta

KNGDno-2018-165

Valmistelija / lisätiedot:

Sari Kuusjärvi

sari.kuusjarvi@kangasniemi.fi

Liitteet

1 Seudullisen neuvoston pöytäkirja

Essote Ky:n alueellinen vanhusneuvosto on pitänyt toimikautensa viimeisen kokouksen.

Ehdotus

Neuvosto merkitsee seudullisen neuvoston pöytäkirjan tiedokseen. Pöytäkirjan liitteet esitetään kokouksessa.

Päätös

Neuvosto hyväksyi ehdotuksen.

§ 22

LISÄASIA: Erityislasten ja oppimisvaikeuksista kärsivien lasten kouluasiat

KNGDno-2018-165

Valmistelija / lisätiedot:

Sari Kuusjärvi

sari.kuusjarvi@kangasniemi.fi

Vaalialan kehys sopimukseen liittyvän asian yhteydessä vanhus- ja vammaisneuvosto käsitteli erityislasten koulunkäyntiin liittyviä asioita ja halusi nostaa tärkeäksi kokemansa asian lisäpykälänä neuvoston listalle. Valtakunnallisestikin oppimisvaikeuksista kärsivien lasten osuus kasvaa ja Korona tuo lisävaikeutta koulutyöhön. Kangasniemellä on monia lapsia ja nuoria joiden koulunkäynnissä on vaikeuksia.

Vanhus- ja vammaisneuvosto haluaa vaikuttaa ennaltaehkäisevillä toimilla koululaisten koulunkäyntiin siten, että koulunkäynti ei keskeydy tai että lasten ja nuorten ei tarvitsisi siirtyä opiskelmaan muualle omalta kotipaikkakunnalta. Ennaltaehkäisevillä toimilla on tarkoitus helpottaa kaikkien oppimisvaikeuksista kärsivien lasten ja nuorten opiskelua jo ennen kuin vammaisuuden ehdot täyttyvät. Kunnassa voi olla tarvetta monipuolisten oppimisen tukitoimien toteuttamiselle. Neuvosto haluaa omalta osaltaan olla vaikuttamassa, että Kangasniemen koulujen oppimisympäristöt ovat myös erityislapsia ja oppimisvaikeuksia omaavien oppilaiden mielestä turvallisia, kannustavia ja oppimiskokemuksia tukevia.

Ehdotus

Neuvosto esittää kunnahallitukselle, että se esittäisi laaja-alaisen työryhmän perustamista sivistys- ja hyvinvointilautakunnalle. Työryhmään voisi kutsua sivistys- ja hyvinvointijohtajan, lautakunnan puheenjohtajan, koulujen rehtorit, SOTEn edustajia ja työryhmään kutsuttaisiin myös vanhus- ja vammaisneuvostosta jäseniä ja oppilaiden vanhempia.

Työryhmä voisi pohtia ennaltaehkäiseviä keinoja, joilla lapsen ja nuoren koulunkäyntiä voitaisiin paremmin tukea. Ennaltaehkäisevillä toimilla voidaan suoraan vähentää jatkossa aiheutuvia SOTE kustannuksia niiden oppilaiden osalta joista tulee ns. koulupudokkaita. Työryhmän ideat voitaisiin toteuttaa kunnanhallituksen Valtionkonttorilta hakemien, nuorten syrjäytymiseen kohdistettujen, määrärahojen käytöllä. Jokaisen nuoren koulunkäynnin jatkuminen omalla paikkakunnalla on suoraa säästöä muiden tukitoimien aiheuttamista kustannuksista.

Päätös

Vanhus- ja vammaisneuvosto hyväksyi ehdotuksen.

Tiedoksi

Kunnanhallitus, Mika Huovinen sivistys- ja hyvinvointijohtaja, Merja Mälkki lukion ja yläkoulun rehtori, Joni Kääriäinen alakoulujen rehtori, sivistys- ja hyvinvointilautakunnan puheenjohtaja

Muutoksenhakukielto

§17, §20, §21, §22

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)